

Лабораторна робота №1

Лінійне програмування та умовний оператор

Завдання 1. Лінійне програмування

1. Дано два дійсні числа a і b . Знайти їх суму, різницю і добуток. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, що введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення суми, різниці та добутку.

Введіть вхідні дані:

*Число a -> **9***

*Число b -> **7.5***

Сума : 16.5

Різниця : 1.5

Добуток : 67.5

2. Дано два дійсні числа. Знайти їх середнє арифметичне і середнє геометричне значення. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, що введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення середнього арифметичного і середнього геометричного значення.

Введіть вхідні дані:

*Перше число -> **9***

*Друге число -> **7.5***

Середнє арифметичне : 8.25

Середнє геометричне : 8.215

3. Дано катети прямокутного трикутника. Знайти його гіпотенузу і площу. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, що введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення гіпотенузи та площі.

Введіть вихідні дані:

*Катет 1 -> **3***

*Катет 2 -> **4***

Гіпотенуза: 5

Площа: 6

- 4.** Визначити час падіння каменя на поверхню Землі з висоти h .
Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, що введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення часу падіння каменя

Введіть вхідні дані:

*Висота -> **10***

Час: 1.428

- 5.** Дано довжину кола. Визначити площу круга, обмеженого цим колом. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, що введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення площі круга

Введіть вхідні дані:

*Довжина кола -> **62.8***

Площа круга: 314

- 6.** Дано гіпотенузу і один із катетів прямокутного трикутника. Знайти другий його катет і площу описаного навколо нього круга. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, що введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення довжини катета та площі круга

Введіть вхідні дані:

*Гіпотенуза -> **5***

*Катет 1 -> **4***

Катет 2: 3

Площа круга: 19.62

7. Знайти площу кільця, внутрішній радіус якого дорівнює 10, а зовнішній – даному числу r ($r > 10$). Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, що введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення площі кільця.

Введіть вхідні дані:

*Зовнішній радіус -> **12***

Площа кільця: 12.56

8. Обчислити відстань між двома точками з координатами $(x_1; y_1)$ та $(x_2; y_2)$. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, що введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення відстані між точками.

Введіть вхідні дані:

*Точка 1 -> **1 1***

*Точка 2 -> **3 1***

Відстань: 2

9. Визначити, яку платню одержить на фірмі сумісник за виконану роботу, якщо йому нараховано S гривень, а податок становить 20%. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, що введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення заробітної плати.

Введіть вхідні дані:

*Нараховано (грн.) -> **1000***

Податок 20%

Заробітна плата: 800

-
10. Підприємство поклало в банк на депозитний рахунок суму в S тисяч гривень під 40% річних. Яку суму зніме підприємство в кінці року? Нижче представлений

рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, що введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення депозитних коштів.

Введіть вхідні дані:

*Сума депозиту -> **1000***

Відсоток банку 40%

Отримана сума: 1400

- 11.** Написати програму обчислення об'єму паралелепіпеда. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, що введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення об'єму паралелепіпеда.

Введіть вхідні дані:

*Довжина (см) -> **9***

*Ширина (см) -> **7.5***

*Висота (см) -> **5***

Об'єм : 337.50 куб. см.

- 12.** Написати програму обчислення площі поверхні паралелепіпеда. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, що введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення площі поверхні паралелепіпеда.

Введіть вхідні дані:

*Довжина (см) -> **9***

*Ширина (см) -> **7.5***

*Висота (см) -> **5***

Площа поверхні : 90 кв. см.

- 13.** Написати програму обчислення об'єму куба. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, що введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення об'єму куба.

*Введіть довжину ребра (см) і натисніть
<Enter> -> **9.5***

Об'єм куба: 857.38 куб. см.

- 14.** Написати програму обчислення площі поверхні куба. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, що введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення площі поверхні куба.

*Введіть довжину ребра (см) і натисніть
<Enter> -> **8.7***

Площа поверхні куба: 454.14 куб. см.

- 15.** Написати програму обчислення об'єму циліндра. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, що введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення об'єму циліндра

Введіть вхідні дані:

*Радіус основи (см) -> **5***

*Висота циліндра (см) -> **10***

Об'єм циліндра (см) 1570.80 куб. см.

*Для завершення роботи програми натисніть
<Enter>.*

- 16.** Написати програму обчислення площі поверхні циліндра. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, що введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення площі поверхні циліндра

Введіть вхідні дані:

*Радіус основи (см) -> **5***

*Висота циліндра (см) -> **10***

*Площа поверхні (см) 471.24 куб. см.
Для завершення роботи програми натисніть
<Enter>.*

- 17.** Написати програму обчислення вартості покупки, що складається з декількох зошитів та олівців. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, що введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення вартості покупки.

Введіть вхідні дані:

*Ціна зошита (грн.) -> **2.75***

*Кількість зошитів -> **5***

*Ціна олівця (грн.) -> **0.85***

*Кількість олівців -> **2***

Вартість покупки: 15.45 грн.

Завдання 2. Проста умова (if)

- 1.** Написати програму вирішення квадратного рівняння. Програма повинна перевіряти правильність вхідних даних і в випадку, коли коефіцієнт другої степені невідомої дорівнює нулю, виводити відповідне повідомлення. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

* Вирішення квадратного рівняння *

*Введіть в одному рядку значення
коефіцієнтів і натисніть <Enter>*

*-> **12 27 -10***

Корні рівняння:

X1= -25.551

X2= -28.449

- 2.** Написати програму обчислення вартості покупки с урахуванням знижки. Знижка 10% надається, якщо сума покупки більше 1000 грн. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми

(дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення вартості покупки з урахуванням знижки.

Введіть суму покупки і натисніть <Enter>

*-> **1200***

Вам надається знижка 10%

*Сума покупки з урахуванням знижки: 1080.00
грн.*

- 3.** Написати програму обчислення вартості покупки з урахуванням знижки. Знижка в 3% надається в тому випадку, якщо сума покупки більше 500 грн., в 5% - якщо сума більше 1000 грн. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення вартості покупки з урахуванням знижки.

Введіть суму покупки і натисніть <Enter>

*-> **640***

Вам надається знижка 3%

*Вартість покупки з урахуванням знижки: 620.80
грн.*

- 4.** Написати програму перевірки знань дати заснування Чернівців. В випадку неправильної відповіді користувача програма повинна вивести правильну відповідь. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

В якому році було засновано Чернівці?

Введіть число та натисніть <Enter>

*-> **1345***

Ви помилились, Чернівці було засновано в 1408 році.

5. При даному значенні x , визначити $\sqrt{x^3 + 5}$. Передбачити можливе від'ємне значення під коренем. Рекомендований вигляд екрану під час роботи програми приведений нижче (дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення кореня

Введіть вхідні дані:

X -> -2

«Від'ємне значення під коренем!»

6. При даному значенні x , визначити $\sqrt{|x - 10| - x^2}$. Передбачити можливе від'ємне значення під коренем. Рекомендований вигляд екрану під час роботи програми приведений нижче (дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення кореня

Введіть вхідні дані:

X -> 1

Корінь: 2.82

. При даному значенні x , визначити $\sqrt{x^3 - \sqrt{x - 1}}$. Передбачити можливе від'ємне значення під коренем. Рекомендований вигляд екрану під час роботи програми приведений нижче (дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

7. івжирним шрифтом).

Обчислення кореня

Введіть вхідні дані:

X -> 2

Корінь: 2.64

- 8.** Написати програму, яка порівнює 2 числа, що введені з клавіатури. Програма повинна вказати яке число більше, чи, якщо 2 числа рівні, вивести відповідне повідомлення. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми.

*Введіть в одному рядку два цілих числа та натисніть
<Enter>
-> **34 67**
34 менше 67.*

- 9.** Написати програму, яка виводить приклад на множення двох однозначних чисел, запитує відповідь користувача, перевіряє його і виводить повідомлення «Правильно!» чи «Ви помилились» і правильний результат. . Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

*Скільки буде 6*7?
Введіть відповідь і натисніть <Enter>
-> **56**
Ви помилились. 6*7=42.*

- 10.** Написати програму, яка виводить приклад на віднімання (в межах 100), запитує відповідь користувача,

перевіряє його і виводить повідомлення «Правильно!» чи «Ви помилились» і правильний результат. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Скільки буде 83-17?

Введіть відповідь та натисніть <Enter>

*-> **67***

Ви помилились. $83-17=66$.

- 11.** Написати програму, яка перевіряє чи парне ціле число, що введене користувачем. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Введіть ціле число і натисніть <Enter>

*-> **23***

Число 23 – непарне.

- 12.** Написати програму, яка перевіряє, чи ділиться на три ціле число, що введене з клавіатури. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Введіть ціле число і натисніть <Enter>

*-> **451***

Число 451 націло на три не ділиться.

- 13.** Написати програму визначення вартості розмови по телефону з урахуванням знижки на 20%, що надається по суботам і неділям. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Визначення вартості розмови по телефону.

Введіть вхідні дані:

Тривалість розмови (ціла кількість хвилин) -> 3
День неділі (1 – понеділок, ... 7 – неділя) -> 6
Надана знижка 20%
Вартість розмови: 5.52 грн.

- 14.** Написати програму, яка обчислює оптимальну вагу користувача, зрівнює її з реальною і видає рекомендацію про необхідність набрати вагу чи скинути. Оптимальна вага обчислюється по формулі: $\text{ріст(в сантиметрах)} - 100$. Рекомендований вигляд екрану під час роботи програми приведений нижче (дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

*Введіть в одному рядку через пробіл
ріст (см) і вагу (кг) і натисніть <Enter>
-> **170 68**
Вам варто набрати 2.00 кг.*

- 15.** Дано 2 цілих числа x та y . Визначити x/y , передбачивши можливе ділення на нуль виведенням повідомлення «Ділення на нуль» Рекомендований вигляд екрану під час роботи програми приведений нижче (дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

*Визначення значення x та y .
Введіть вхідні дані:
 X -> **2**
 Y -> **0**
«Ділення на нуль»:*

- 16.** При даному значенні x , визначити $\sqrt{x + 101}$. Передбачити можливе від'ємне значення під коренем. Рекомендований вигляд екрану під час роботи програми приведений нижче (дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

*Обчислення кореня
Введіть вхідні дані:
 X -> **2**
Корінь: 10.15*

- 17.** При даному значенні x , визначити $\sqrt{x^2 - 2.5}$.
Передбачити можливе від'ємне значення під коренем.
Рекомендований вигляд екрану під час роботи програми
приведений нижче (дані, введені користувачем, виділені
напівжирним шрифтом).

Обчислення кореня

Введіть вхідні дані:

X -> 5

Корінь: 4.74

Лабораторна робота №2

Вкладені розгалуження та множинний вибір

Завдання №1

1. Відома така таблиця співвідношення ваги та зросту людини за віком: від значення зросту людини беруться останні дві цифри; якщо вік людини до 25 років, то її вага повинна становити на 5 кілограмів менше одержаного двозначного числа, для людей від 25 до 45 років — рівна цьому двозначному числу, для старших 45 років — двозначне число необхідно збільшити на 5. Задані цілі додатні числа P — зріст людини і N — її вік ($30 < P < 200$, $10 \leq N \leq 100$). Визначити рекомендовану вагу людини в цьому віці.

2. Визначити, чи є неспадною послідовність дійсних чисел x , y , z . Дано значення трьох попарно різних дійсних змінних x , y , z . Змінити їх значення, надавши їм найбільшого із заданих значень.

3. Дано дійсні числа a , b , c , d . Якщо вони утворюють спадну послідовність, то замінити їх значення модулями, якщо зростаючу, то все залишити без змін, в протилежному випадку — збільшити всі значення в 10 разів.

4. Дано трикутник зі сторонами a , b , c . Визначити, який це трикутник: гострокутний, тупокутний чи прямокутний.

5. Залежно від розміру суми, розмір податку з неї розраховується за такою схемою:

- якщо сума не перевищує деяку величину a то податок не вираховується;
- якщо сума більша за a , але не перевищує b , то податок складає 10%;
- якщо сума більша за b , але не перевищує c , то податок складає 25%;
- якщо сума більша за c , то податок складає 50%.

Визначити розмір податок, який буде стягуватись із суми розміром S .

6. Дано дійсне число x . Не користуючись відповідними стандартними функціями мови програмування C, визначити:

- цілу частину числа;
- його заокруглення до найближчого цілого значення.

7. Дано ціле число n . Не користуючись можливостями мови програмування C, чи є це число парним. (Чотири відрізки прямих задані координатами кінців $(x_1, y_1) - (x_2, y_2)$, $(x_3, y_3) - (x_4, y_4)$, $(x_5, y_5) - (x_6, y_6)$ та $(x_7, y_7) - (x_8, y_8)$. Визначити, чи утворюють вони прямокутник і, якщо це так, то яка його площа.)

8. Дано цілі числа a, b, s, q ($a > 0$). Визначити, чи буде при діленні націло a на b одержуватись остача s або q .

9. Дано натуральне число n ($n \leq 99$). Визначити, чи правильно, що n^2 рівне кубу суми цифр цього числа.

10. Дано натуральне число n ($n \leq 9999$). Визначити, чи є це число паліндромом, тобто таким числом, яке зліва направо і справа наліво читається однаково (всі чотири цифри враховуються; наприклад, 0110).

11. Дано натуральне число n ($n \leq 9999$). Враховуючи всі чотири цифри числа, визначити, чи правильно, що воно містить:

- рівно три однакових цифри;
- всі різні цифри;
- дві пари цифр, що повторюються;
- цифри, що утворюють неспадну послідовність;

12. Дано дійсні додатні числа a, b, c, x, y . Визначити, чи пройде цеглина з ребрами a, b, c у прямокутний отвір зі сторонами x та y . Проштовхувати

цеглину дозволяється лише таким чином, щоб кожне з її ребер було паралельним чи перпендикулярним кожній зі сторін отвору.

13. Дано чотири числа, які визначають довжини відрізків a, b, c, d . Визначити, чи можна з цих відрізків утворити прямокутник.

14. Розробити діалогову програму, яка запитує ім'я користувача та його вік і визначає, до якої вікової категорії він відноситься:

- від 1 до 10 років — дитина;
- від 11 до 15 років — підліток;
- від 16 до 20 років — юнак (юнка);
- від 21 до 30 років — молода людина;
- після 31 року — доросла людина.

15. Два відрізки прямих задані координатами своїх кінців $(x_1, y_1) - (x_2, y_2)$ та $(x_3, y_3) - (x_4, y_4)$. Визначити:

- чи належать ці відрізки одній прямій;
- чи є ці відрізки частинами деякого третього відрізка і мають спільну частину.

16. Три відрізки задані координатами кінців $(x_1, y_1) - (x_2, y_2)$, $(x_3, y_3) - (x_4, y_4)$ та $(x_5, y_5) - (x_6, y_6)$ і не мають спільних точок. Визначити, чи лежать вони на одній прямій і, якщо це так, то який з них є „внутрішнім” відносно двох інших.

Завдання №2

1. Дано ціле число n , яке вказує порядковий номер місяця в році. За введеним значенням n надрукувати назву відповідного місяця.

2. Дано ціле число n , яке визначає порядковий номер кварталу року (січень, лютий, березень — I квартал і т.д.). За вказаним значенням n надрукувати перелік місяців, які відносяться до цього кварталу.

3. Розробити програму видачі номера кварталу, до якого відноситься місяць, заданий числом від 1 до 12.

4. Розробити програму виведення назви дня тижня (понеділок, вівторок тощо), якщо він заданий цілим числом від 1 до 7.

5. Розробити програму виведення інформації про день тижня — вихідний він чи робочий, якщо задано його номер від 1 до 7.

6. Розробити програму виведення кількості днів у місяці, якщо останній задається цілим числом від 1 до 12.

7. Дано ціле число n , яке визначає пору року. За вказаним значенням n надрукувати перелік місяців, які відносяться до цієї пори року.

8. Розробити програму видачі текстового варіанту оцінювання рівня знань студентів за системою ECTS:

Сума балів за всі види навчальної діяльності   Оцінка ECTS   Оцінка   за національною шкалою

90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
69-74	D	задовільно
60-68	E	
35-59	F _x	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. За даним цілим значенням змінної k , яка визначає день тижня, надрукувати свій розклад занять.

10. За даним порядковим номером n надрукувати прізвище студента вашої групи з журналу.

11. Введемо такі позначення для відмінків в українській мові:

„називний” — „н” або „Н”;

„родовий” — „р” або „Р” ;

„давальний” — „д” або „Д”;

„знахідний” — „з” або „З”;

„орудний” — „о” або „О”;

„місцевий” — „м” або „М”;

„кличний” — „к” або „К”.

Розробити програму, яка за введеним позначенням відмінка видаватиме запитання, на які відповідає іменник у вказаному відмінку, наприклад:

„називний” — „хто?, що?”.

12. Використовуючи позначення відмінків із попередньої задачі, розробити програму, яка за введеним позначенням відмінка видаватиме запитання, на яке відповідає прикметник у вказаному відмінку, наприклад:

„називний” — „який?”.

13. Дано дійсне значення x та ціле значення n ($1 \leq n \leq 4$). За введеним значенням n порахувати значення відповідної функції:

1) $x^2 + 2x - 3$;   2) $3x - 10$;   3) $\frac{1}{|x|+10}$.

14. Розробити програму-довідник, яка за введеним значенням радіуса R пропонуватиме користувачу послуги у обчисленні:

- 1) 1 — довжини кола;
- 2) 2 — площі круга;
- 3) 3 — об’єму кулі;
- 4) 4 — площі поверхні кулі.

15. Розробити алгоритм-„лотерею”, який, використовуючи генератор випадкових чисел, визначатиме призи:

- 1) комп’ютер;
- 2) принтер;
- 3) сканер;
- 4) компакт-диск;
- 5) набір дискет.

16. Дано натуральне число n ($n \leq 100$), яке визначає вік людини. Додати до цього числа відповідно „рік”, „роки”, „років”. Наприклад, 1 рік, 12 років, 94 роки.

17. Розробити програму, яка за введеною датою народження людини визначає, до якого знаку зодіаку вона належить:

20.01 — 18.02 Водолій   23.07 — 22.08 Лев

19.02 — 20.03 Риби	23.08 — 22.09 Діва
21.03 — 19.04 Овен	23.09 — 22.10 Терези
20.04 — 20.05 Телець	23.10 — 22.11 Скорпіон
21.05 — 21.06 Близнюки	23.11 — 21.12 Стрілець
22.06 — 22.07 Рак	22.12 — 19.01 Козерог

Лабораторна робота №3

Циклічні програми

Завдання 1. Оператор While

Мета роботи:

1. Засвоєння операторів циклу.
2. Отримання практичних навиків розробки ітераційних алгоритмів і програм для наближеного обчислення нескінченних сум та пошуку членів у нескінченних послідовностях, що задовольняють певні умови.

Завдання:

Задано дійсні величини x, a, ε ($x \neq 0, a \neq 0, \varepsilon > 0$). Розробити програму, яка обчислює значення суми з заданою точністю ε і вказує кількість врахованих доданків.

$$\begin{array}{lll}
 1. \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^k \ln x^{2k}}{a^k + k!} & 2. \sum_{k=0}^{\infty} \frac{\ln(a+x)^{2k}}{2^k + k!} & 3. \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^k x^{-k}}{a^k (2k)!} \\
 4. \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\sin(a^k + x^k)}{k!!} & 5. \sum_{k=0}^{\infty} \frac{\sin a^k + \cos x^k}{(k^2)!} & 6. \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^k x^{-4k}}{a^4 + k!} \\
 7. \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\cos x^k + \sin a^k}{(2k-1)!} & 8. \sum_{k=0}^{\infty} \frac{\cos(a^k + x^k)}{(k^2)!} & 9. \sum_{k=0}^{\infty} \frac{(a+x)^{-k}}{a^{2k} + k!} \\
 10. \sum_{k=1}^{\infty} \frac{e^{-k}}{a^{2k} + k!} & 11. \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\sin x^k}{a^{2k} + (2k)!} & 12. \sum_{k=0}^{\infty} \frac{\cos^k x}{a^{4k} + k!} \\
 13. \sum_{k=0}^{\infty} \frac{(a+x)^{-k}}{k!!} & 14. \sum_{k=0}^{\infty} \frac{\cos^k(a+x)}{a^k k!} & 15. \sum_{k=1}^{\infty} \frac{\sin x^k}{a^{2k} (2k)!}
 \end{array}$$

Задано дійсні величини x, ε ($\varepsilon > 0$). Розробити програму, яка знаходить і друкує перший член a_n і його номер у заданій послідовності, для якого виконується умова $|a_n - a_{n-1}| < \varepsilon$. Обмежитись розглядом перших 10^2 членів послідовності.

$$16. \quad a_1 = x, \quad a_n = 2a_{n-1} + \frac{x}{4 + a_{n-1}^2}, \quad n = 2, 3, \dots$$

$$17. \quad a_1 = x, \quad a_n = 2a_{n-1} + \frac{16 + x}{4 + |a_{n-1}^3|}, \quad n = 2, 3, \dots$$

Завдання 2. Оператор Do...While

Завдання:

Виконати завдання 1 використовуючи оператор Do...While.

Завдання 3. Оператор For

Завдання:

1. Написати програму, яка 10 раз виводить на екран ім'я і прізвище.
2. Написати програму, яка виводить таблицю квадратів перших десяти цілих додатних чисел. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми.

Таблиця квадратів	
Число	Квадрат
1	1
2	4
3	9
4	16
5	25
6	36
7	49
8	64
9	81
10	100

3. Написати програму, яка виводить таблицю квадратів п'яти цілих додатних непарних чисел. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми.

Таблиця квадратів непарних чисел

<i>Число</i>	<i>Квадрат</i>
1	1
3	9
5	25
7	49
9	81

4. Написати програму, яка обчислює суму перших n цілих додатних чисел. Кількість доданих чисел повинно виводитись під час роботи програми. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислення суми додатних чисел.

*Введіть кількість доданих чисел -> **20***

Сума перших 20 додатних чисел дорівнює 210.

5. Написати програму, яка обчислює суму перших n цілих додатних парних чисел. Кількість доданих чисел повинно виводитись під час роботи програми. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислити суми парних додатних чисел.

*Введіть кількість додатних чисел і натисніть
<Enter>*

*-> **12***

*Сума перших 12 додатних парних чисел
дорівнює 156.*

6. Написати програму, яка обчислює суму перших n членів ряду $1, 3, 5, 7 \dots$. Кількість доданих членів ряду задається під час роботи програми. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

Обчислити часткової суми ряду $1, 3, 5, 7, \dots$

*Введіть кількість доданих членів ряду -> **15***

Сума перших 15 членів ряду дорівнює 330.

7. Написати програму, яка обчислює суму перших n членів ряду $1 + 1/2 + 1/3 + 1/4 + \dots$. Кількість доданих членів ряду задається під час роботи програми. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми (дані, введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом).

*Обчислення часткової суми членів ряду:
 $1 + 1/2 + 1/3 + \dots$*

*Введіть кількість доданих членів ряду -> **15***

Сума перших 15 членів ряду дорівнює 3.3182.

8. Написати програму, яка виводить таблицю степенів двійки (від нульової до десятої). Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми.

Таблиця степенів двійки

0	1
1	2
2	4
3	8
4	16
5	32
6	64
7	128
8	256
9	512
10	1024

9. Написати програму, яка обчислює факторіал числа, що введене з клавіатури. (Факторіалом числа n називаються цілі числа від 1 до n . Наприклад, факторіал числа 1 дорівнює 1, а числа 8 – 40 320.)

Обчислення факторіала

Введіть число, факторіал якого треба обчислити

-> 7

Факторіал 7 дорівнює 5040.

10. Написати програму, яка виводить таблицю значень функції $y = -2,4x^2 + 5x - 3$ в діапазоні від -2 до 2 з кроком 0,5. Нижче представлений рекомендований вигляд екрану під час роботи програми.

x	y
-2	-22.60
-1.5	-15.90
-1	-10.40
-0.5	-6.10
0	-3.00
0.5	-1.10
1	-0.40
1.5	-0.90
2	-2.60

11. Написати програму, яка виводить з клавіатури 5 дробових чисел і обчислює їх середнє арифметичне. Рекомендований вигляд екрана під час роботи програми приведений нижче. Дані, що введені користувачем, виділені напівжирним шрифтом.

Обчислення середнього арифметичного послідовності дробових чисел. Після вводу кожного числа натисніть <Enter>.

-> 5.4

-> 7.8

-> 3.0

-> 1.5

-> 2.3

Середнє арифметичне введеної послідовності: 4.00

Для завершення роботи програми натисніть <Enter>.

- 12.** Написати програму, яка вводить з клавіатури послідовність з п'яти дробових чисел і після вводу кожного числа виводить середнє арифметичне отриманої частини послідовності. Рекомендований вигляд екрана під час роботи програми приведений нижче.

Обробка послідовності дробових чисел.

Після вводу кожного числа натискайте <Enter>

-> **12.3**

- 13.** Написати програму, яка обчислює значення $(1+0.1)*(2+0.2) \dots (9+0.9)$.
- 14.** Дано дійсне число a і натуральне число n . Обчислити $a(a+1)\dots(a+n-1)$.
- 15.** Дано дійсне число a і натуральне число n . Обчислити $a(a-n)(a-2n)\dots(a-n*n)$.
- 16.** Знайти найбільше додатне ціле число n , для якого виконується умова: $3n*n - 730n < 5$.
- 17.** Обчислити значення

$$\sum_{i=1}^{50} i^2$$

- 18.** Обчислити значення

$$\sum_{i=1}^{10} \frac{1}{i!}$$

- 19.** Обчислити значення

$$\prod_{i=10}^{100} \frac{i+1}{i-2}$$

- 20.** Обчислити значення

$$\prod_{i=1}^{16} \frac{1}{i!}$$

Модуль 2

Лабораторна робота №4

Алгоритми обробки одновимірних масивів

Мета роботи:

1. Засвоєння структурованих даних типу масив.
2. Отримання практичних навиків розробки традиційних обчислювальних алгоритмів обробки масивів даних.

Завдання:

1. Задано дійсні величини a, b ($a < b$) і масив чисел $X(n)$, $n \leq 200$. Розробити програму, яка обчислює суму всіх $X(i) < a$, добуток всіх $X(i) > b$ і знаходить $\max X(i)$ та $\min X(i)$ серед $X(i) \in [a, b]$, $i = 1, 2, \dots, n$.

2. Задано дійсні число r і масив $A(n)$, $n \leq 200$. Розробити програму, яка підраховує, скільки точок з координатами (a_1, a_2) , (a_3, a_4) , ..., (a_{2n-1}, a_{2n}) належать колу радіуса r з центром у початку координат.

3. Задано масив дійсних чисел $A(n \times m)$, $n \leq 100, m \leq 10$. Розробити програму, яка обчислює

$$Z = \max(\min(A(1), \dots, A(m)), \min(A(m+1), \dots, A(2m)), \dots, \min(A(m(n-1)+1), \dots, A(n \cdot m))).$$

4. Задано масив цілих чисел $A(n)$, $n \leq 200$. Розробити програму, яка переписує всі числа, що повторюються з масиву $A(n)$ в масив $B(n)$ по одному разу. Друкує масив $B(n)$ по п'ять чисел у рядку.

5. Задано масив дійсних чисел $A(2n)$, $n \leq 200$. Розробити програму, яка обчислює суму тих чисел із $A(n+1), \dots, A(2n)$, які перевищують середнє арифметичне значення чисел $A(1), \dots, A(n)$.

6. Задано масив дійсних чисел $A(n)$, $n \leq 200$. Розробити програму, яка будує масив $B(n)$ за правилом: b_i є середнім арифметичним

значенням чисел $a_1, a_2, \dots, a_n$, крім $\tilde{a}_i$, $i = 1, 2, \dots, n$.

7. Задано два масиви цілих чисел $X(n)$ і $Y(n)$, $n \leq 300$. Розробити програму, яка обчислює добуток елементів об'єднання цих масивів. Об'єднання двох масивів – це всі елементи масиву $X(n)$ і всі елементи масиву $Y(n)$, взяті по одному разу. Друкує елементи об'єднання та їх суму.

8. Задано масив цілих чисел $A(n)$, $n \leq 200$. Розробити програму, яка будує масив $B(n)$, елементами якого є такі числа $A(i)$, що корені рівняння $x^2 + 3A(i)x + 5 = 0$ дійсні і додатні. Друкує масив $B(n)$ по п'ять чисел у рядку.

9. Задано масив цілих чисел $A(n)$, $n \leq 400$. Розробити програму, яка знаходить максимальне серед тих чисел, які не повторюються.

10. Задано масив чисел $A(n)$, $n \leq 500$. Розробити програму, яка обчислює суму всіх чисел, які повторюються, і добуток всіх чисел, які не повторюються.

11. На площині задано множину точок з координатами $(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)$, $n \leq 200$ і координати вершин трикутника $A(x_a, y_a)$, $B(x_b, y_b)$, $C(x_c, y_c)$. Розробити програму, яка підраховує, скільки точок заданої множини міститься у трикутнику ABC .

12. Задано масив дійсних чисел $A(n \times m)$, $n \leq 100$ і $m \leq 15$. Розробити програму, яка обчислює

$$V = \min(\max(A(1), \dots, A(m)), \max(A(m+1), \dots, A(2m)), \dots, \max(A(m \cdot (n-1)+1), \dots, A(n \cdot m))).$$

13. Задано ціле число k і масив $A(n)$, $n \leq 200$. Розробити програму, яка здійснює циклічний зсув масиву $A(n)$ на k позицій вправо.

14. Задано (a, b) – координати школи та $(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)$ ($n \leq 100$) – координати будинків. Розробити програму, яка обчислює середню віддасть від будинків до школи.

15. Задано масив чисел $A(2n)$, $n \leq 200$. Розробити програму, яка обчислює значення:

$$\max(\min(A(1), A(2n)), \min(A(2), A(2n-1)), \dots, \min(A(n), A(n+1)))$$

16. Задано масив чисел $A(n)$, $n \leq 500$. Розробити програму, яка обчислює суму всіх чисел, які знаходяться між першим і останнім від'ємними елементами цього масиву і вказує цей діапазон. Якщо від'ємних чисел немає або є тільки одне, то виводить повідомлення про це.

17. Задано масив цілих чисел $A(n)$, $n \leq 400$, які можуть повторюватися. Розробити програму, яка відбирає з кожної групи рівних чисел по одному, і утворює новий масив $B(n)$ та друкує його по сім чисел у рядку.

18. Задано послідовність цілих чисел $B(2n)$, $n \leq 200$. Розробити програму, яка перетворює цю послідовність за правилом: якщо $B(1)=B(2n), B(2)=B(2n-1), \dots$, то послідовність залишається без зміни, інакше виконується перестановка $B(1), B(3), \dots, B(2n-1), B(2), B(4), \dots, B(2n)$. Результат друкує по п'ять чисел у рядку.

19. Задано масиви цілих чисел $A(n)$, $n \leq 400$ і $B(m)$, $m \leq 200$. Розробити програму, яка будує симетричну різницю $A \setminus B \cup B \setminus A$ і розміщує її елементи в масиві $C(n+m)$. Симетрична різниця $A \setminus B \cup B \setminus A$ – це елементи масиву A , що не містяться в масиві B , і елементи масиву B , що не містяться у масиві A , взяті по одному разу. Результат друкує по п'ять чисел у рядку.

20. Задано масиви цілих чисел $A(n)$, $n \leq 500$ і $B(m)$, $m \leq 200$. Обчислити суму об'єднання $A \cup B$. Об'єднання $A \cup B$ – це множина елементів масиву A і B , взятих по одному разу. Надрукувати елементи об'єднання та їх суму.

21. Задано масив цілих чисел $A(n)$, $n \leq 400$. Розробити програму, яка перетворює цей масив так, щоб на початку розміщувалися всі від'ємні елементи, а потім додатні, і порядок їх наступності зберігався. (Додатковий масив не використовується). Перетворений масив друкує по десять чисел у рядку.

22. Задано масив цілих чисел $A(n)$, $n \leq 500$. Розробити програму, яка вилучає із A всі числа, які повторюються більше трьох разів, а масив ущільнює. Друкує масив A по п'ять елементів у рядку.

- 23.** Задано масив цілих чисел $A(n)$, $n \leq 300$. Знайти максимальне серед чисел, які повторюються більше ніж три рази.
- 24.** Задано два масиви цілих чисел $A(n)$, $n \leq 400$ і $B(m)$, $m \leq 200$. Розробити програму, яка знаходить найменший елемент серед тих елементів масиву A , які не містяться у масиві B .
- 25.** Задано масив цілих чисел $A(n)$, $n \leq 300$. Розробити програму, яка вилучає із A всі числа, які повторюються, а масив ущільнює і друкує по п'ять елементів у рядку.
- 26.** Задано масив цілих чисел $X(n)$, $n \leq 300$. Розробити програму, яка знаходить у цьому масиві й друкує найдовший ланцюжок чисел, упорядкованих за зростанням.
- 27.** Задано масив цілих чисел $A(n)$, $n \leq 400$. Розробити програму, яка знаходить у цьому масиві й друкує найдовший ланцюжок чисел, що задовольняють умову $a_i \leq a_{i+1} \geq a_{i+2} \dots$.
- 28.** Задано два вектори $A(n)$, $n \leq 400$ і $B(m)$, $m \leq 200$. Розробити програму, яка знаходить і друкує найменшу компоненту вектора A , що міститься у векторі B .
- 29.** Задано два масиви цілих чисел $A(n)$, $n \leq 300$ і $B(m)$, $m \leq 200$. Розробити програму, яка будує перетин цих масивів, обчислює його суму і визначає максимальний елемент перетину. (Перетин масивів A і B – це елементи масиву A , які є в масиві B і взяті по одному разу).
- 30.** Задано масив цілих чисел $A(n)$, $n \leq 300$ (числа в масиві можуть бути однаковими). Розробити програму, яка знаходить і друкує найдовший ланцюжок однакових чисел.

Примітка: *Кожен студент виконує задачу свого варіанта і задачу, номер якої дорівнює сумі номеру варіанта та кількості студентів у підгрупі*

Лабораторна робота №5

Алгоритми обробки двовимірних масивів

Мета роботи:

1. Засвоєння операторів циклу та побудови програм з використанням вкладених циклів.
2. Отримання практичних навиків розробки традиційних обчислювальних алгоритмів обробки багатовимірних масивів.

Завдання:

1. Задані дійсні число x та матриця $A(n,n)$, $n \leq 15$. Розробити програму, яка будує матрицю $B(m,m)$ шляхом вилучення з матриці $A(n,n)$ рядків і стовпчиків, на перетині яких розміщений елемент x (таких елементів у матриці може бути декілька).
2. Задано дві матриці $A(n,n)$ і $B(n,n)$, $n \leq 15$. Розробити програму, яка будує матрицю $X(n,n)$ шляхом множення елементів кожного рядка першої матриці на найбільше із значень елементів відповідного рядка другої матриці.
3. Задана матриця $X(n,n)$, $n \leq 15$. Розробити програму, яка будує логічний вектор $L(n)$ за правилом: $L(i) = \text{true}$, якщо в i -му рядку цієї матриці кількість від'ємних елементів більша від кількості додатних, інакше – $L(i) = \text{false}$.
4. Задана квадратна матриця $A(n,n)$, $n \leq 20$. Розробити програму, яка перестановкою рядків і стовпчиків перетворює цю матрицю так щоб максимальний елемент матриці (вважається, що він єдиний) розмістився в лівому верхньому куті.
5. Задано дійсну матрицю $A(n,n)$, $n \leq 20$. Розробити програму, яка будує вектор $B(n)$ за правилом: координати вектора B є середніми арифметичними значеннями елементів рядків матриці A .
6. Задано дві квадратних матриці $A(n,n)$ і $B(n,n)$, $n \leq 15$. Розробити програму, яка будує і друкує вектор $X(n)$ за правилом: $X(i) = 1$, якщо елементи i -го рядка матриці A більші ніж відповідні елементи i -го рядка матриці B та $X(i) = 0$ в інших випадках.

7. Задано дві цілочисельні матриці $A(n,n)$ і $B(n,n)$, $n \leq 15$. Розробити програму, яка буде і друкує вектор $X(n)$ за правилом: $X(i)=1$, якщо всі елементи i -го рядка першої та другої матриць від'ємні та $X(i)=0$ в інших випадках.

8. Задано дві цілочисельні матриці $A(n,n)$ і $B(n,n)$, $n \leq 20$. Розробити програму, яка буде і друкує вектор $X(n)$ за правилом: $X(i)=1$, якщо кількість від'ємних елементів i -го рядка першої матриці дорівнює кількості від'ємних елементів i -го рядка другої матриці та $X(i)=0$ в інших випадках.

9. Задано дійсні x і матриця $A(n,n)$, $n \leq 20$. Розробити програму, яка обчислює значення $b_1x^{n-1} + b_2x^{n-2} + \dots + b_n$, де b_i ($i=1,2,\dots,n$) – перший за порядком додатний елемент i -го рядка матриці; якщо в i -му рядку додатних елементів немає, то $b_i=1$.

10. Задана дійсна матриця $A(n,n)$, $n \leq 15$. Розробити програму, яка обчислює суму тих із її елементів, розміщених на головній діагоналі і вище неї, які перевищують по величині всі елементи, розміщені нижче головної діагоналі. Якщо таких елементів немає, то виводить повідомлення про це.

11. Задана цілочисельна матриця $A(n,n)$, $n \leq 15$. Розробити програму, яка знаходить і друкує номери тих рядків, у яких всі елементи однакові, і номери тих стовпчиків, всі елементи в яких парні.

12. Задана цілочисельна матриця $A(n,n)$, $n \leq 20$. Розробити програму, яка знаходить і друкує номери тих рядків, елементи яких утворюють симетричні послідовності 1, 2, 3, 3, 2, 1 або 1, 2, 3, 5, 3, 2, 1.

13. Задана матриця $A(n,n)$, $n \leq 20$. Розробити програму, яка знаходить найменше значення серед тих елементів стовпчика, сума модулів якого найбільша. Якщо таких стовпців декілька, то взяти перший з них.

14. Задана цілочисельна матриця $A(n,n)$, $n \leq 20$. Розробити програму, яка знаходить і друкує номери тих рядків, елементи яких є сумою відповідних елементів двох попередніх рядків. Якщо таких рядків немає, то виводить повідомлення про це.

15. Задана цілочисельна матриця $A(n,n)$, $n \leq 15$. Розробити програму, яка здійснює циклічний зсув рядків так щоб першим став рядок, у якому знаходиться максимальний елемент матриці (вважається, що він єдиний).

16. Задана цілочисельна матриця $A(n,n)$, $n \leq 20$. Розробити програму, яка здійснює циклічний зсув стовпців так щоб першим став стовпчик, у якому знаходиться мінімальний елемент матриці (вважається, що він єдиний).

17. Задана дійсна матриця $A(n,n)$, $n \leq 20$. Розробити програму, яка будує вектор $X(n)$ за правилом: $X(i)$ дорівнює сумі модулів тих елементів, які розміщені між першим і останнім включно додатними елементами i -го рядка. Якщо додатних елементів у i -му рядку немає або є тільки один, то $X(i) = -1$.

18. Задана дійсна матриця $X(n,n)$, $n \leq 15$. Розробити програму, яка будує вектор $Y(n)$ за правилом: $Y(i)$ дорівнює сумі модулів тих елементів, які розміщені за першим включно від'ємним елементом i -го рядка. Якщо від'ємного елемента у i -му рядку немає, то $Y(i) = -1$.

19. Задана дійсна матриця $A(n,n)$, $n \leq 20$. Розробити програму, яка будує вектор $X(n)$ за правилом: $X(i)$ дорівнює сумі модулів тих елементів, які розміщені між першим і останнім включно від'ємними елементами i -го рядка. Якщо від'ємних елементів у i -му рядку немає або є тільки один, то $X(i) = -1$.

20. Задана дійсна матриця $A(n,n)$, $n \leq 20$. Розробити програму, яка будує вектор $X(n)$ за правилом: $X(i)$ ($i = 1, 2, \dots, n$) дорівнює півсумі модулів максимального і мінімального елементів i -го рядка.

21. Задано дійсні x і матриця $A(n,n)$, $n \leq 20$. Розробити програму, яка будує логічний вектор $X(n)$ за правилом: якщо максимальний елемент i -го рядка не перевищує x , то $X(i) = \text{true}$, в іншому випадку $X(i) = \text{false}$.

22. Задана цілочисельна матриця $A(n,n)$, $n \leq 15$. Розробити програму, яка знаходить і друкує номери тих рядків, елементи в яких не повторюються. Якщо таких рядків немає, то друкує повідомлення про це.

23. Задана цілочисельна матриця $M(n,n)$, $n \leq 20$. Розробити програму, яка знаходить і друкує номери рядків і стовпців, всі елементи в яких попарно збігаються. Якщо таких рядків і стовпців немає, то друкує повідомлення про це.

24. Задана цілочисельна матриця $M(n,n)$, $n \leq 20$. Розробити програму, яка знаходить і друкує номери тих рядків і стовпців, суми елементів яких однакові. Якщо таких рядків і стовпців немає, то друкує повідомлення про це.

25. Задано дійсні x і матриця $B(n,n)$, $n \leq 20$. Розробити програму, яка обчислює значення $b_1 x^{n-1} + b_2 x^{n-2} + \dots + b_n$, де b_i ($i=1,2,\dots,n$) – максимальний елемент i -го рядка матриці.

26. Задана матриця $X(n,n)$, $n \leq 20$. Розробити програму, яка буде логічний вектор $Y(n)$ за правилом: якщо елементи в i -му рядку не повторюються, то $Y(i) = true$, в іншому випадку $Y(i) = false$.

27. Задано дві цілочисельні матриці $A(n,n)$ і $B(n,n)$, $n \leq 15$. Розробити програму, яка буде вектор $X(n)$ за правилом: якщо i -ий рядок першої матриці збігається з i -им стовпчиком другої матриці, то $X(i) = 1$, в інших випадках $X(i) = 0$.

28. Задана цілочисельна матриця $A(n,n)$, $n \leq 15$. Розробити програму, яка знаходить найменший елемент у тому рядку матриці, добуток елементів якого найбільший.

29. Задана дійсна матриця $A(n,n)$, $n \leq 20$. Розробити програму, яка обчислює значення $x_1 y_n + x_2 y_{n-1} + \dots + x_n y_1$, де x_i – мінімальний, а y_i – максимальний елементи i -го рядка матриці ($i=1,2,\dots,n$).

30. Задана дійсна матриця $A(n,n)$, $n \leq 20$. Розробити програму, яка буде вектор $X(n)$ за правилом: якщо $a_{ii} < 0$, то $X(i)$ дорівнює сумі модулів елементів, розміщених до головної діагоналі; якщо $a_{ii} \geq 0$, то $X(i)$ дорівнює сумі елементів, розміщених після головної діагоналі.

Примітка: Кожен студент виконує задачу свого варіанта і задачу, номер якої дорівнює сумі номеру варіанта та кількості студентів у підгрупі

Лабораторна робота №6

Символьні рядки

Мета роботи:

1. Засвоєння структурованих даних типу символьний рядок і операцій над цими даними.
2. Отримання практичних навиків обробки і редагування текстів

Завдання:

1. Задано текст, слова в якому розділені пробілами і розділовими знаками. Розробити програму, яка вилучає з цього тексту всі слова з подвоєнням літер і записує їх в окремий рядок, розділяючи пробілами. Друкує окремо вилучені слова і текст, що залишився після вилучення слів.
2. Задано текст, слова в якому розділені пробілами і розділовими знаками. Розробити програму, яка вилучає з цього тексту всі слова найбільшої довжини. (Слів найбільшої довжини може бути декілька). Друкує текст, що залишився після вилучення слів.
3. Задано текст, слова в якому розділені пробілами і розділовими знаками. Розробити програму, яка знаходить і друкує всі симетричні слова. (Симетричне слово це – абввба).
4. Задано два тексти, слова в яких розділені пробілами і розділовими знаками. Розробити програму, яка вилучає із першого тексту всі слова, що містяться у другому тексті.
5. Задано текст, слова в якому розділені пробілами і розділовими знаками. Розробити програму, яка вилучає в кожному слові цього тексту всі наступні входження першої літери.
6. Задано текст, слова в якому розділені пробілами і розділовими знаками. Розробити програму, яка вилучає в кожному слові цього тексту всі попередні входження останньої літери.

- 7.** Задано текст, слова в якому розділені пробілами і розділовими знаками. Розробити програму, яка вилучає з цього тексту всі повторні входження слів.
- 8.** Задано текст, слова в якому розділені пробілами і розділовими знаками. Розробити програму, яка знаходить і вилучає всі слова, що входять в цей текст по одному разу.
- 9.** Задано текст, слова в якому розділені пробілами і розділовими знаками. Розробити програму, яка в словах непарної довжини цього тексту вилучає середню літеру.
- 10.** Задано текст, слова в якому розділені пробілами і розділовими знаками. Розробити програму, яка знаходить і друкує всі слова, що входять у заданий текст по одному разу.
- 11.** Задано текст, слова в якому розділені пробілами і розділовими знаками, та два окремих слова. Розробити програму, яка замінює всі входження в заданий текст першого слова другим словом.
- 12.** Задано два тексти, слова в яких розділені пробілами і розділовими знаками. Розробити програму, яка вилучає із другого тексту всі входження слів першого тексту.
- 13.** Задано два тексти, слова в яких розділені пробілами і розділовими знаками. Розробити програму, яка створює третій текст із слів першого тексту, які не входять у другий текст, розділяючи їх пробілами.
- 14.** Задано два тексти, слова в яких розділені пробілами і розділовими знаками, та окреме слово. Розробити програму, яка після кожного входження заданого слова в перший текст вставляє в нього другий текст.
- 15.** Задано текст, слова в якому розділені пробілами і розділовими знаками, та окремий символ. Розробити програму, яка знаходить і друкує всі слова, в які входить заданий символ найбільшу кількість разів.
- 16.** Задано текст, слова в якому розділені пробілами і розділовими знаками. Розробити програму, яка знаходить і друкує найдовший ланцюжок із слів однакової довжини.

17. Задано текст, слова в якому розділені пробілами і розділовими знаками. Розробити програму, яка вилучає із заданого тексту всі слова непарної довжини.

18. Задано текст, слова в якому розділені пробілами і розділовими знаками. Розробити програму, яка знаходить і друкує слово з найбільшою кількістю однакових символів (якщо таких слів декілька, то взяти перше з них).